

22-7/3/11.

*Kutatási jelentés a
Hajnóczy József Barlangkutató Sport Egyesület
2011. évi tevékenységéről*

Hajnóczy József Barlangkutató Sport Egyesület

5430 Tiszaföldvár, O. Nagy Benjámín 58/A

Telefon: 56/471-190

20/3555-254

20/9229-415

Email: info@hajnoczycsoport.hu

wcsaba@freemail.hu

csaba.varga@uebf.hu

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés	3
II.	2011. évi (XLIX.) Odorvári Kutató Tábor.....	3
	II.1 A tábor részletes programja.....	4
III.	Az odorvári Keleti-hasadék kutatása	10
IV.	Eredmények a 2011-es kutatási évben	15
V.	Jövőbeli tervek a Hajnóczy-barlang kutatásában	15
VI.	Meteorológiai mérések Odorvárott.....	15

I. Bevezetés

A Hajnóczy József Barlangkutató Sport Egyesület 2011. évi tevékenysége továbbra is két fő irányba haladt. Az ifjúság nevelése, a természet megszerettetése, ami magába foglalja azt, hogy miképpen kell létezni magában a TERMÉSZETBEN és hogyan kell óvni azt. A másik a folyamatos, tervszerű kutatómunka. A kutatómunkánkknak két állandó csapásiránya van. A feltáró munkák és a különböző mérések. Bontás folyt a Hajnóczy-barlangban és folytatódott, az ódorvári Keleti-hasadék feltárása is. Méréseink közül a mintegy 30 éve folyamatosan történő radonaktivitás-koncentrációmérés folyt, melyet a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem közreműködésével végzünk. A radonaktivitás-koncentrációra vonatkozó méréseinket próbáltuk nem csak a nyári időszakra szorítani, hanem a hűvösebb őszi-téli időszakra is kitolni, kiemelten a barlang huzatforduló-napjaira.

II. 2011. évi (XLIX.) Odorvári Kutató Tábor

Folytatva a 2007. májusában elkezdett falmászó gyakorlatokat, minden héten pénteken délután - mintegy másfél-két órányi lehetőséggel élve – **falmászó gyakorlatokat** végeztünk a Hajnóczy József Gimnázium tornatermében. Itt az újoncok megismerhették a mászáshoz szükséges eszközökkel (reverso, poignet, croll, stop Petzl, shunt, 8-as és különböző záródású karabinerek), valamint a legszükségesebb csomókkal (perec, fűzött perec, heveder, szorító nyolcas).

Első alkalommal csak a legegyszerűbb úton mentek fel a kezdők, felső biztosítással, majd ahogy szűnt a „varrógép-effektus”, úgy próbálhatták a nehezebb pályákat és később az átszereléseket is.

2010 szeptemberében hagyományosan két napot töltöttünk Odorváron, ahol immár természetes körülmények között pallérozhatták mászó tudásukat. Először a csúcsról ereszkedtek le a Lakó-barlanghoz, ahonnan szabadmászással (II-III-as út egy IV-es betéttel) jöttek vissza. Ezután mindegyikőjük kipróbálta a 10-12 m-es ereszkedést a Kis-falnál. Miután kellő bátorságot szereztek, a Kis-fal keleti kiszögellését mászták meg – felső biztosítással. Mászás közben megtanulták, hogy az esetleges **akadályozó növényeket félre lehet hajlítani, nem kell tövestől kitépni.** A „nézz a lábad elé!” azt is jelenti, hogy lehetőleg az ösvényen maradjanak, mert arról lelépve kárt tehetnek a növényzetben.

A gyakorlás közben mód nyílt arra, hogy beszéljünk a barlangászatról, jelentőségéről, szépségéről és persze a nehézségekről is. Így nem a teljesen ismeretlenbe vágtak bele azok, akik jelentkeztek a **XLIX. Odorvári Kutató Táborba**.

II.1 A tábor részletes programja

A tábor időpontja : 2011.07.01. – 2011.07.15.

A korábbi évek gyakorlatahoz híven, a tábort megelőző napokban, Tiszaföldváron rendbe szedtük a tábori felszerelést. Ha kellett, akkor gyorsan kijavítottuk, egyébként a felviendő felszerelést ládákbá, zsákokba, dobozokba raktuk. Ebben a munkában részt vettek: Kómár Gina (1), Makula László (4) és id. Varga Csaba (4)

2011.06.30.

Meglehetősen esőre hajló időben, rohammunkában sikerült, elázás nélkül megoldanunk a felpakolást a teherautóra. A segítők voltak: Zirigh Nándor, aki egyben a sofőr is volt, ifj. Kocsis Sándor, Knyihár Zsuzsi, Mező Ákos, Makula L. és id. Varga Cs.

2011.07.01.

Hajnali 05^h-kor indultunk Földvállról. A teherautóval utazott Knyihár Zs. És Mező Á., míg Makula L.-t én vittem, majd Szolnokon felvettük Kovács Zsuzsát. Bükkzsércen az utolsó háznál utolértük a teherautót – éppen a vizesedények feltöltése közben. Miután ez megtörtént elindultunk Odorra. Hát... mit mondjak... ilyen vacak úton igen régen mentünk fel, ami valószínűleg azzal magyarázható, hogy a télen az Odor-hegy keleti szoknyájáról – ami éppen a táborhelyünk felé néz – mintegy 2.5 ha-ról letermelték az erdőt, és a gépek össze-vissza vágták az utat. (Később, kérésünkre az erdészet küldött egy gradert, ami sokat javított az út minőségén.)

Sajnos az időjárás ezúttal sem fogadott a kegyeibe, állandóan „lógott az eső lába”, így igencsak igyekeznünk kellett a raktársátor felállításával, hogy az esetleges eső elől legyen hova menteni a felszereléseinket.

Hamarosan megérkeztek ifj. Varga Csaba táborvezető, Juhász Kata, Tömő Veronika, Csúzi Gábor, Kómár Georgina, Laczkó Péter és Péller András. Este, a lelkünknek oly kedves tábortüzet 12-en ültük körbe.

A mai napon egy hím szarvasbogár (*Lucanus cervus*) is megtekintette alakuló táborunkat.

2011.07.02.

Éjjel, hol abba hagyta, hol újakezdte az eső ... szóval, nem igazán barátsággal fogadott a hegy...

A reggeli után folytattuk a tegnapi abba hagyott berendezkedést, melynek legfontosabb feladata – már csak az esős idő miatt is – a tűzsátor felállítása volt. Ezt a munkát hagyományosan ifj. Varga Cs. irányította, és a táborlakók segítségével hamarosan készen is lett. Ezután fagyűjtés következett, majd a fűrészelés, favágás. Kis idő múltán már a teát forraló tűz mellett melegedhettünk, ami ránk is fért.

Este, a tábornyitó tűznél mindenki bemutatkozott, újak és öregek elmondták honnan és miért jöttek. Főként az újoncok fogalmazták meg elvárásaikat, az öregek már – érthetően – tudták, hogy mire számíthatnak e nomád táborban, és főként pozitív élményeikkel lelkesítették a rossz időjárás miatt kissé bánatos újoncokat.

2011.07.03.

Reggeli után id. Varga Cs. „földrajz órát” tartott az Odorvár csúcsán. Az óra témája: hol vagyunk, merre vannak a fő világtájak, milyen hegyek vesznek körül bennünket, milyen völgy van az Odorvártól keletre, hogyan „e-mail-eztek” – vélhetőleg – a középkorban Egerből Diósgyőrbe és vissza. A „diákok” páronként kaptak egy-egy Bükk térképet és azok tájolása után kellett beazonosítaniuk: az Odor-hegyet, a Tábor-hegyet, az Odvas-bükköt, a Füzért, a Vécs- (vagy inkább Vész-) verőt, a Felső-Csákányt, az Alsó-Csákányt, az Oszla-medencét, a Kupánt, a Mákszemet, a Török-rétet és a fennsík déli szegélyén pihenő Tarkót, Háromkőt. A két vár közötti vélelmezett kapcsolatteremtés útvonalát részben térképeiken, részben a terepen is szemmel követhették: Eger – Nagy-Eged – Vár-hegy – Odor-hegy (esetleg Odorvár-hegy) – Vécs-(Vész-) verő – Őr-hegy – Diósgyőr.

Ezután 6 újonc Mező Á. irányításával megkezdte a felkészülést a barlangjárásra. Először az eszközökkel ismerkedtek, majd az alapvető csomókat gyakorolták. Ezt követően a terepen is kipróbálhatták a frissen szerzett ismereteiket.

Ifj. Varga Cs. és Juhász K. vendégtúrát vezettek a Nagy-terembe., 3-3 fővel.

A délutáni program – tekintettel a tartósan tűnő rossz időre – fűrészelés és favágás volt.

Ezután id. Varga Cs. ismertette az újoncokkal a karbidlámpa-működtetés fortélyait.

Estére minden tisztára mosott, sikált asztal és pad alja tele volt felaprított fával, ami reményt adott arra, ha a természet nem csinál meleget, akkor majd mi.

2011.07.04.

Egy rezes bogár (*Potosia cuprea*) és egy kis szarvasbogár (*Dorcus parallelepipedus*) tévedt a táborunkba.

Az újoncok Mező Á. vezetésével a Nagy-teremig mentek, míg a Csúzi G. vezette csapat (3 fő) egészen az Óriás-teremig tett gyakorló-túrát.

Délután Vági Domonkos és Péller A. kíséretében az újoncok legyalogoltak Bükkzsércre.

A Zsilibes-forrás vízhozama 11,67 l/p-nek mutatkozott, míg a hőmérséklete 8,6°C volt

2011.07.05.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv-e közegészségügyi ellenőrzést tartott a táborunkban és a mellékelt jegyzőkönyv szerint azt rendben találta.

Ez volt az első éjszaka, amikor nem esett az eső, ennek megfelelően a hangulati grafikon is emelkedőbe váltott.

Mező Á. irányításával az újoncok a barlang kúszásra-mászásra leginkább alkalmas helyén a Csodák-terme, Alsó- és Felső-füstös terem környékén bővítették tudásukat.

Csúzi G. vezetésével 3 fő a Jubileumban lévő 2 létra stabilitását ellenőrizte.

A táborunkat meglátogató erdésztől megtudtuk, hogy az Odor-hegy keleti lejtőjéről, mintegy 2,5 ha-nyi területről 430 m³ fát termeltek le a tél során.

2011.07.06.-án

Ma újabb, rég nem látott barlangász-társaknak örvendhettünk, a Tornyai család személyében Pásztor Péter és Solymosi Rita vezetésével 2 fő az Óriás-teremben volt.

Csúzi G. és 2 fő a Zene-teremben hagyott eszközöket hozta fel.

Mező Á. a táborban kialakított mászó-pályán gyakoroltatta az újoncokat.

2011.07.07.

Az első napsütéses, derült reggel és már 07^h-kor 16,6°C volt, a napi középhőmérséklet ma lépte át először a 20°C-t - 21,26°C.

Mező Á. a Komszomolig vitte az újoncokat.

Csúzi G. És Tornyai László 3 főt vittek a Tsitsogóba.

Délután három csoport indult Bogácsra (13 fő), hogy az elmúlt napok hidegségét kiáztassák tagjaikból.

2011.07.08.

A tegnap megérkezett Neidenbach Ákos vezetésével az újoncok mászó gyakorlatokon vettek részt.

A mai napon kezdődött az ünnepi megemlékezés, melyet a **Hajnóczy-barlang felfedezésének 40. évfordulójára** rendeztünk. Szép sorjában érkeztek az **1971. évi június 25.-i felfedezés hősei: Ádám András Szolnokról, Gál István** a görögországi nyaralásból Ferihegyen leszállva, kocsiba ülve, egyenesen Odorra hajtott, **Hegedűs Gyula Bátaszékről, és Pödör László a messzi Kanadából.** Megható találkozások voltak a rég nem látott társakkal.

A következő két nap az ünneplés, az emlékezés jegyében telt el. Az ifjabbak továbbra is kisebb csoportokban leszálltak a Hajnóczy-barlangba, míg a felfedezők és az időközben érkezett régi barlangász-társak pl. Miklós Gabi, csak rövidebb nosztalgia-túrákra vállalkoztak. Virág István barátunk meg inkább a lányát küldte le, Ő fönn élvezte a jó időt.

2011.07.09.

A mai napon is folytatódott kisebb csoportokban a barlangjárás, Neidenbach Á. tovább fejlesztette az újoncok mászó-tudását.

A fő program délután a bükkzsérci művelődési házban volt, szépszámu közönség előtt. A műsor egy pódiumbeszélgetés volt, melyet id. Varga Cs. vezetett be, közben csendes megemlékezésre kérve a jelenlévőket, az év áprilisában elhunyt egyik táboralapítóra **Német Gyula Tanár Úrra.** Ezután Kocsis Emília (akinek elvülhetetlen érdemei vannak a barlang felfedezésének lehetővé tételében) moderálásával folyt az emlékek felidézése. Nagy örömünkre a zsérciek közül többen is eljöttek meghallgatni a felfedezők visszaemlékezéseit és megtekinteni a **Solymosi Rita – ifj. Varga Csaba** által és sok barlangász társunk közreműködésével készült filmet. A film után felcsattanó taps egyaránt szólt az alkotóknak és az alkotást lehetővé tevő felfedezőknek.

Este a tábortűz mellett az ifjabbak megilletődve hallgatták a nagy öregek nosztalgizását a „rég szép időkről”.

(A történeti hűséghez tartozik, hogy Gál Pisti Barátunk és Kedvese Marica hajnalban (10-én) zenés ébresztővel keltette fel az éppen csak nyugovóra térteket, mivel Ők ekkor érkeztek meg a fentebb említett Ferihegyről.) Ekként azután a

2011.07.10.

nap már hajnalban elkezdődött Pistiék míves ébresztőjével. Sok volt a megbeszélnivaló, a közös emlékek felidézése.

Bár a vasárnap az mindig a pihenés napja, mégis akadt 3 csoport: Pásztor P., Csúzi G. és Rántó A. irányításával, akik lementek a barlangba.

Mező Á. vezetésével egy 7 fős csapat elgyalogolt a Suba-lyukhoz, majd Bükkzsércen keresztül jött vissza a táborba.

Sajnos minden véget ér egyszer, így Pödör Laci is elindult vissza Kanadába, de előtte még meglátogatta Édesanyját Cserkeszőlőn. Hegedűs Gyula és családja indult vissza Szekszárdra. Este megrendezésre került az immár szokásos éjszakai vetélkedő, melyet **Csúzi Gábor és Pásztor Péter** páros nyert meg, a **Rántó András-Makula László** kettős előtt. Harmadik helyen futott be a **Péller András – Vági Domonkos** duó, míg a dobogóról éppen hogy lemaradt a **Hangodi István-Kürtös István**nal. **Knyihár Zsuzsi Kómár Georginával** becsülettel teljesítve a távot ötödikként ért a célba.

2011.07.11.

Ma két felfedezőnek és párjának kellett elmennie, így Gál Pistiék Gyórszemerére, Ádám Andrásék Szolnokra távoztak

Mező Á. Bükkzsérc polgármesterének és jegyzőjének mutatta meg a Hajnóczy-barlang egyik legszebb részét, a Galériát.

Pásztor P. és Péller A. az Óriás-terembe és a Komszomolba vezetett egy 4 fős csapatot. Visszafele még maradt annyi energiájuk, hogy a Füstös-termeket is megnézték.

2011.07.12.

Mező Á. az újoncokkal túrát vezetett a Balla-barlanghoz

Pásztor P. 2 fővel a Galériában volt.

2011.07.13.

ifj. Varga Cs. vezetésével 5 fő a felszíni mászást gyakorolta.

Délután megérkezett Magyar Zoltán, a tiszaföldvári Hajnóczy József Gimnázium öregdiákja, aki évek óta megvendégeli táborunkat. Most is egy remek grill-partyval ajándékozta meg a táborlakókat, majd utána felkerekedtek és elmentek egy éjszakai fürdőzésre Demjénbe.

2011.07.14.

Az utolsóelőtti napon még két csoport ment le a barlangba, Mező Á. a Nagy-terembe vezette le a táborbéli öregeket, . Solymosi Rita pedig az újoncokat, **akik onnan már nem újoncként jöttek föl.**

Feljövetel után Mező Á. zárta a barlangot.

A délután során ifj. Varga Cs. raktárrendezést csinált, amiben segítette Mező Á., Vági D. és Makula L.

A táborrendezésben részt vettek: Juhász K., Kovács Zs., Tömő V. és id. Varga Cs.

A szemétnak minősülő dolgok beszákolva a szemétkerakóba kerültek, a többi holmi ládákban, dobozokban, zsákokban várta a másnapi hazaindulást.

Az esti záró tábortűznél ifj. Varga Cs. összefoglalta az elmúlt két hét eredményeit, melynek idén a **Hajnóczy-barlang felfedezéséről** történő megemlékezés volt a fénypontja. Sikerült újabb újoncokkal megkedveltetni a barlangászatot és mindenképpen pozitív eredménynek tudjuk be, hogy a tábor eleji „zord” időjárást sikerült átvészelnünk különösebb betegségek nélkül, sok-sok teával és biztató szavakkal, meg persze melegebb ruhákkal.

2011.07.15.

Elérkezett az utolsó nap, amikor a teherautóra való felpakolás után végleg bezárult a XLIX. Odorvári Kutató Tábor és elindultunk haza. A végső pakolásban segítettek Juhász Kata, Kovács Zsuzsi, Makula Laci, Mező Ákos, Solymosi Rita, Tömő Veronika, ifj. Varga Csaba, id. Varga Csaba.

IV. Eredmények a 2011-es kutatási évben

Ebben az évben is nagy hangsúlyt fektettünk a fiatal nemzedék környezettudatos nevelésére, amiben újabb sikereket értünk el. Tovább folyt a Keleti-hasadék feltáró kutatása. Elkészült a több éves munka eredményeként a Hajnóczy-barlangot bemutató dokumentumfilm. A kutatásjelentés mellékleteként megküldöm DVD az elkészült filmet.

V. Jövőbeli tervek a Hajnóczy-barlang kutatásában

1. Tovább folytatjuk a jövő nemzedék tudatos, természet közeli nevelését és oktatását.
2. Folytatjuk a méréseket és továbbiakkal bővítjük, ha módunkban áll.
3. A már megkezdett bontások mellett a Keleti hasadék folyamatos feltárása.
4. Újabb digitális technikák alkalmazása a barlang bemutatásához .

VI. Meteorológiai mérések Odorvárrott

2011. 07. 03 - től 07.14 - ig

Dátum	Mérési időpont	Hőmérséklet °C	Szélsebesség m/p	Felhőzöttség %	Csapadék
07. 03.	07. ⁰⁰	9, 6	42	60	-
	10. ³⁰	13	71	80	-
	14. ⁰⁰	10, 8	75	100	esett
	17. ³⁰	10, 5	81	100	-
	21. ⁰⁰	9, 8	65	100	-
	napi középhőmérséklet	10, 74			
07. 04.	07. ⁰⁰	11, 1	szélcsend	40	éjjel esett

	10. ³⁰	12, 4	szélcsend	100	-
	14. ⁰⁰	14, 3	szélcsend	100	-
	17. ³⁰	14, 5	szélcsend	50	-
	21. ⁰⁰	14, 1	100	40	-
	napi középhőmérséklet	13, 28			
07. 05.	07. ⁰⁰	12, 8	szélcsend	70	-
	10. ³⁰	14, 5	szélcsend	80	-
	14. ⁰⁰	17, 8	23	90	-
	17. ³⁰	15, 8	szélcsend	60	-
	21. ⁰⁰	15, 5	szélcsend	30	-
	napi középhőmérséklet	15, 28			
07. 06.	07. ⁰⁰	12, 8	szélcsend	10	-
	10. ³⁰	13, 2	76	100	esett
	14. ⁰⁰	14, 1	58	100	esett
	17. ³⁰	15, 5	6	90	-
	21. ⁰⁰	15, 7	szélcsend	80	-
	napi középhőmérséklet	14, 22			
07. 07.	07. ⁰⁰	16, 6	szélcsend	-	-
	10. ³⁰	20, 0	szélcsend	-	-
	14. ⁰⁰	23, 5	33	-	-
	17. ³⁰	24, 5	szélcsend	-	-
	21. ⁰⁰	21, 7	szélcsend	-	-
	napi középhőmérséklet	21, 26			
07. 08.	07. ⁰⁰	19, 6	szélcsend	-	-
	10. ³⁰	22, 6	31	70	-
	14. ⁰⁰	26, 4	87	60	-
	17. ³⁰	25, 2	46	30	-
	21. ⁰⁰	24, 7	50	-	-
	napi				

	középhőmérséklet	23, 70			
07. 09.	07. ⁰⁰	19, 8	szélcsend	-	-
	10. ³⁰	24, 9	szélcsend	-	-
	14. ⁰⁰	26, 0	szélcsend	-	-
	17. ³⁰	25, 4	szélcsend	-	-
	21. ⁰⁰	24, 6	szélcsend	-	-
	napi középhőmérséklet	24, 14			
07. 10.	07. ⁰⁰	23, 2	szélcsend	-	-
	10. ³⁰	25, 4	szélcsend	-	-
	14. ⁰⁰	30, 4	szélcsend	-	-
	17. ³⁰	30, 0	szélcsend	80	-
	21. ⁰⁰	25, 0	114	90	-
	napi középhőmérséklet	26, 80			
07. 11.	07. ⁰⁰	21, 2	szélcsend	50	-
	10. ³⁰	23, 8	szélcsend	-	-
	14. ⁰⁰	27, 7	20	-	-
	17. ³⁰	27, 1	27	-	-
	21. ⁰⁰	22, 7	16	-	-
	napi középhőmérséklet	24, 50			
07. 12.	07. ⁰⁰	18, 4	2	10	-
	10. ³⁰	21, 0	szélcsend	30	-
	14. ⁰⁰	22, 3	szélcsend	40	-
	17. ³⁰	22, 6	szélcsend	20	-
	21. ⁰⁰	19, 6	szélcsend	-	-
	napi középhőmérséklet	20, 78			
07. 13.	07. ⁰⁰	17, 8	szélcsend	-	-
	10. ³⁰	22, 5	szélcsend	-	-
	14. ⁰⁰	25, 2	szélcsend	30	-
	17. ³⁰	24, 7	szélcsend	-	-

	21. ⁰⁰	22,6	szélesend	-	-
	napi				
	középhőmérséklet	22,56			
07. 14.	07. ⁰⁰	20,8	széllökések	-	-
	10. ³⁰	26,3	széllökések	-	-
	14. ⁰⁰	30,3	22	-	-
	17. ³⁰	29,3	szélesend	-	-
	21. ⁰⁰	25,0	6	10	-
	napi				
	középhőmérséklet	26,34			

A csapadékadatok csak tájékoztató jellegűek, hogy esett, vagy nem esett eső, mivel a precíz adatokhoz hiányzott a hitelesített csapadékgyűjtő edény.